

CHRONICLE

WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

8. DUBNA 2013

9/XVIII

Úhel pohledu –
názory delegátů

2

Muži na
rodičovské

4

Poděkování
a perličky

10

Zuzana Netolická

programová koordinátorka

Milé delegátky, milí delegáti,

dnes je poslední den konference a zároveň i poslední den celého XVIII. ročníku Pražského studentského summitu. Doufám, že splnil všechna vaše očekávání a přinesl vám mnoho nových zážitků. Heslem letošního ročníku byla příprava na budoucnost. To se týká nejen účastníků, ale i celého přípravného týmu. Mnoho z vás se ptá, co obnáší práce v přípravném týmu – sekretariátu. Je to zkušenost, která se dá jen těžko popsat, musíte to zkrátka zažít na vlastní kůži. Velmi zřídka se vám poštěstí pracovat v kolektivu nadšených mladých lidí, kteří svůj volný čas tráví realizací projektu pro další nadšené mladé lidi. Já jsem do sekretariátu vstoupila hlavně kvůli kamarádům, které jsem znala ze svých delegátských let a kteří mě přesvědčovali, že bych to určitě měla zkusit. Vůbec jsem tenkrát netušila, jaké úžasné zážitky mě potkají, kolik se toho ještě naučím a kolik dalších přátel získám. Sekretariát jsou ale i dlouhé hodiny práce, která se občas může protáhnout až do ranních hodin. Ale vždy je u toho skvělá atmosféra a plno zábavy. Vězte, že letošnímu sekretariátu dávám pět hvězdiček z pěti. Konference sice končí, ale pro mnohé z vás tím může začít i něco nového, třeba právě práce v sekretariátu. S těmi mladšími se snad příští rok opět setkáme v rolích delegátů.

Přeji všem mnoho štěstí a doufám, že si každý z nás může říci:

JSEM PŘIPRAVEN NA
BUDOUCNOST!

Zuzana Netolická

Mladí nemají jen přednosti

Generální ředitel Microsoft Roman Cabálek

archiv

Váženým hostem Slavnostního zahájení konference XVIII. ročníku Pražského studentského summitu byl mimo jiné Roman Cabálek, generální ředitel české pobočky Microsoftu. Hovořili jsme s ním o moderních technologiích, vzdělávání či pracovním trhu v České republice.

Moderní technologie v posledních desetiletích významně proměnily svět. Jak chápete jejich roli?

Domnívám se, že role moderních technologií je spíše pozitivní než negativní. Technologie pomáhají svět nejen zmenšovat, ale

také zrychlovat. Zároveň lidem umožňují se v tomto stále se zrychlujícím se světě lépe orientovat a organizovat si čas. Lidé si mohou nejen telefonovat, ale mohou se i navzájem vidět na videokonferencích napříč zeměkouli. To k sobě lidi přibližuje.
» pokračování na str. 3

Lidská práva v proměnách doby

Hrůzy 2. světové války

academic.ru

Pojďme si zahrát malou hru. Co se vám vybaví, když někdo řekne „devatenácté století“? Někomu možná „století páry“. Jak byste ovšem zareagovali na „století dvacáté“? Počítač, letadla, emancipace, hippies...? A co třeba takový opak míru – válka? Kolika z vás se v myslí objevila právě tato ne zrovna růžová stránka uplynulého století?

Na počátku 20. století asi jen málokdo tušil, jak divokých padesát let lidstvo čeká. Světové mocnosti

sváděly boj o kolonie, ekonomika se rozvíjela a Německo začínalo masivně zbrojit.
» pokračování na str. 5

OBSAH

- 2 Úhel pohledu
- 3 Rozhovor:
Roman Cabálek
- 4 Muži na rodičovské
dovolené
Delegátský duel
- 5 Lidská práva
v proměnách doby
- 6 Model OSN
- 9 Model NATO
Model EU
- 10 Perličky a poděkování

TIRÁŽ

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; **šéfredaktor:** Kristián Léko, tel.: 604 367 456, e-mail: chronicle@amo.cz; **zástupkyně šéfredaktora:** Šárka Ošťádalová; **redakce:** Martina Brázdová, Laura Havlová, Matouš Hruška, Iveta Moravcová, Zuzana Procházková, Barbora Obračajová, Jan Pivoda, Thu Thuy Truong, Lenka Vavrošová, Iveta Zetochová; **fotografie:** Martin Kalfař, Klára Procházková, Matúš Škorík, Michal Janata, Karel Havlík; **technická spolupráce:** Michal Long. Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).

Úhel pohledu

1. Jak postupoval vámi zastupovaný stát při řešení krize i s přihlédnutím k vaší orgánové příslušnosti?

2. Popište svůj náhled na myšlenku jmenování paní Livie Klausové na post velvyslankyně České republiky na Slovensku.

TOMÁŠ LACINA
Model OSN

1. Kongo je jasně pro to, aby dokument, vytvořený v Radě pro lidská práva, byl dvoustranný, tedy nejen zaměřený čistě proti Číně či Japonsku. Zatím se snažíme právě projednávanou rezoluci blokovat, neboť je bezesporu pouze a jen proti Čínské lidové republice a to dle našeho názoru k vyřešení krize nepřispěje.

2. Paní Livie je dozajista inteligentní a charismatická žena. U české veřejnosti její jmenování ale způsobuje neklid a určitou pochybnost o tom, do jaké míry může být adekvátně jmenována. I s přihlédnutím na historii mezi panem Klausem a současným prezidentem Zemanem, například v případě opoziční smlouvy.

ANNA MATUŠTÍKOVÁ
Model OSN

1. Čína byla velmi znepokojena touto krizí a především provokativním chováním Japonska. Všichni víme, že veškeré podniknuté akce vznikly ze strany Japonska. Ostrovy samozřejmě, jak bylo dokázáno, patří Čínské lidové republice. Samozřejmě jsme mírumilovný stát a doufáme v mírové vyřešení situace, nicméně se odmítáme do budoucna nechat Japonskem terorizovat.

2. Já si myslím, že paní Livie Klausová se nejspíše projevila jako schopná první dáma

a ke Slovensku má jistě kladný vztah. Nejsem si ale jistá, jestli by byla ideální volbou na místo diplomata, jelikož na tomto postu, co je mi známo, nikdy nepůsobila.

JAN BROJÁČ
Model EU

1. Maďarsko od počátku zastávalo stanovisko, že Čína je plně odpovědná za nastalou situaci. V Modelu EU ovšem byla jasná nutnost dosažení určitého konsensu, což jsme kvitovali. Nakonec se tak i stalo. Všem bylo jasné, že Čínská lidová republika je viníkem, nikdo však neměl dostatek odvahy na to, aby problém pojmenoval přímo.

2. Dle mého názoru je to jednoduše výmysl našeho současného prezidenta Zemana. Zkoušení toho, do jaké míry má moc ovlivnit zahraniční politiku země. Stejně tak samotné jmenování je relativně absurdní, Livie Klausová ještě na žádné diplomatické misi nepůsobila a podle mého by ani působit neměla.

MARGARETA CHLUBNOVÁ
Model NATO

1. Spojené státy americké rozhodně nechtěly deklarovat svou pozici, neboť přece jen je tato situace velice ošemetná. Obchodní kontakt s oběma zainteresovanými zeměmi je pro Spojené státy dlouhodobě mimořádně důležitý. Situaci zatím odmítáme hodnotit. Co se týče konkrétního postupu v NATO, Spojené státy podporovaly možnost vyslání mise expertů, kteří by měli pomoci vyřešit problémy spojené s kybernetickými útoky na japonskou vládu.

2. Myslím si, že Livie Klausová by byla stoprocentně schopná tuto roli zvládnout. Ovšem ačkoliv jde o bývalou první dámu a ani její původ by nebyl překážkou, můj názor je stejný jako názor Karla Schwarzenberga – toto místo by mělo být vyplněno člověkem zběhlejším v diplomacii, než je paní Klausová.

Roman Cabálek: Mladí nemají jen přednosti

Roman Cabálek na zahájení konference

archiv

» pokračování ze str. 1

Jakou historickou úlohu v inovacích se hrála společnost Microsoft?

Microsoft vznikl tak, že se dva studenti dali dohromady a přišli s vizí přiblížit výpočetní techniku a počítače co nejširšímu okruhu uživatelů. První vizí Microsoftu byl „počítač na každé škole“. Musíme si ale uvědomit, že to bylo v době, kdy počítače dosahovaly velikosti konferenční místnosti. Microsoft byl jedním z průkopníků v oboru informačních technologií. Řada firem vyvíjela hardware, ale Microsoft se soustředil zejména na softwarovou vrstvu. Dnes ve vývoji softwaru samozřejmě pokračuje a přidává k tomu také hardware. Nemohu nezmínit také programy, které Microsoft celosvětově vyvíjí pro studenty a vzdělávání obecně – snažíme se přibližovat technologie mladým lidem.

Vy jste začínal jako učitel. Na mnoha školách se stále učí jen pomocí hlasu pedagoga, tabule a křídly. Kde vidíte prostor pro inovaci ve školství?

Myslím, že ve školství je obrovský prostor pro technologie obecně a informační technologie především. Rád bych ale také řekl, že ze své životní zkušenosti vím, že pokud je pedagog kvalitní, dá se naučit řada věcí s pouhou tabulí a křídou. Technologie školství sice nespasí, ale jeho úroveň určitě mohou pomoci. První – a klíčovou – rovinou pro kvalitu vzdělání je vzdělanost pedagogů. Na tomto poli je aktivní i Microsoft. Pedagogové jsou totiž vystaveni obrovské výzvě – žáci a studenti jsou v technologiích daleko zběhlejší. Jen udržet s nimi krok je velkou výzvou pro současnou generaci učitelů. Druhou rovinou je užívání technologií ve vzdělávacím procesu. Díky němu

lze učinit vzdělávací proces více interaktivním. Stále platí Komenského heslo, že je lepší jeden obrázek než dvacet stránek textu a ještě lepší je si na probíranou věc sáhnout. Člověk si daleko lépe pamatuje věci, které zažil, než ty, které mu někdo řekl. Zmíňme také vzdělávání na dálku pomocí internetu. V České republice tolik potřebné není, protože jsme malá země. Ale v rozlehlejších státech je vzdělávání na dálku velmi užitečné a používané. Vidíme stále více projektů, kde technologie úplně mění tvář vzdělávání. Microsoft by na tomto poli chtěl hrát jednu ze zásadních rolí, a to včetně nadace Billa Gatese, jeho zakladatele.

Jakou konkurenční výhodu pro mladé lidi představuje skutečnost, že jsou „odkojení“ technologiemi, že vyrůstali s mobilními telefony a počítači?

Je to nezanedbatelná konkurenčně výhoda. Kupříkladu americký úřad práce uvádí, že v roce 2020 bude ve více než 70 % zaměstnáních schopnost pracovat s informačními technologiemi rozhodující pro úspěšnost zaměstnance. To je už za sedm let. Nemyslím si, že by na tom český pracovní trh byl nějak jinak. Na druhou stranu bych řekl, že mladá generace rozhodně nemá samé přednosti. Dnes se více komunikuje přes telefon či sociální sítě na úkor povídání si z očí do očí. Jeden způsob komunikace je nahrazen jiným. Mladá generace má v sociálních dovednostech – fungování v kolektivu a týmové práci – konkurenční nevýhodu. Nechci zaběhnout do přednášky o emoční inteligenci, ale mladí opravdu nemají proti starší generaci jen samé výhody.

Často se hovoří o nedostatku absolventů technických oborů. Jak vnímá český pra-

covní trh nadnárodní společnost, respektive její národní pobočka?

Předně je třeba si uvědomit, že česká pobočka Microsoftu je jen středně velká firma s několika sty zaměstnanci. Ve skladbě našich zaměstnanců jsou techničtí pracovníci zastoupeni, ale rozhodně jich není většina. Naši pracovníci potřebují především obchodní a komunikační dovednosti, měli by rozumět marketingu a máme i finanční oddělení – více méně standardní skladba středně velké společnosti. Na druhou stranu je zde cosi, čemu říkám „microsoftí ekosystém“. To je skupina obchodních partnerů, kteří s technologiemi Microsoftu pracují každý den a provozují na nich různá řešení pro své zákazníky. V tuto chvíli obchodujeme každý měsíc s více než třemi tisíci obchodními partnery a v těchto společnostech jsme spoluvytvořili přes 40 tisíc pracovních míst, kde je zastoupení technických oborů velmi potřeba. Zde se již bavíme o desítkách tisíc technických pracovníků. Celé odvětví informačních technologií by potřebovalo výrazně změnit skladbu absolventů vysokých škol. V tuto chvíli vidíme naše partnery „importovat mozky“ ze zahraničí a když se bavím s našimi zákazníky, jako jsou například velké automobilky nebo jiné výrobní závody, tak ty pociťují deficit technicky vzdělaných lidí, který se rok za rokem prohlubuje. Je třeba zaměřit se na technické střední a vysoké školy. Jak zmínil například i premiér Nečas, pojďme zase zavést povinnou maturitu z matematiky. To sice jistě nebude populární krok z pohledu studentů, je ale důležitý pro zlepšení pozice České republiky z hlediska konkurenceschopnosti.

KRISTIÁN LÉKO

Muži na rodičovské dovolené

Mužů na rodičovské dovolené je v České republice podle aktuálních statistických údajů 1–2 %. Proč je otců pečujících „oficiálně“ o své děti tak málo? Může za to v dnešní době silně zakořeněný tradiční model rodiny, prokazatelně vyšší platy mužů a dokonce si za to částečně můžeme i my ženy samy.

V knize ABC feminizmu uvažuje feministická socioložka Hana Maříková nad tím, proč se v souvislosti s rodičovstvím stále používá slovo „přirozený“. Když se podle Maříkové podíváme zpět do minulosti a do jiných kultur, přijdeme na to, že mateřství a otcovství jsou v dnešní době především sociální produkt. Dnes je ve většině společností jasně dané, kdy je dobré mít děti a kdy už ne, nebo jak se má matka a otec správně chovat. Maříková se také ve své eseji na téma rodina zamýšlí nad tím, jak je pro muže těžké vyrovnat se v dnešní době s tím, že emancipace žen roste a muž čím dál více ztrácí roli hlavy rodiny. Dávají ženy vůbec mužům možnost se do rodinného života plně zapojit? Vraťme se ale k rodičovské dovolené.

ZÁKON PRO TATÍNKY

Právo využít rodičovskou dovolenou mají muži v České republice teprve od roku 2001. O rok dříve byla totiž schválena tzv. harmonizační novela, která muže oficiálně uznává způsobilými pečovat o své dítě na plný úvazek a nastoupit tak místo matky na rodičovskou dovolenou. Institut rodičovské dovolené tak nahradil mateřskou dovolenou, která byla určena výhradně matkám.

V porovnání s ostatními zeměmi Evropské unie využívají muži rodičovskou dovolenou v České republice minimálně.

Podle posledních průzkumů tvoří otcové na rodičovské dovolené pouhé 1–3 % osob využívajících rodičovskou dovolenou. Počet českých otců na rodičovské dovolené se ale podle statistických údajů stále pozvolna zvyšuje.

OTEC ŽIVÍ, MATKA PEČUJE

V České republice je stále zakořeněný tradiční model rodiny – otec živitel, matka pečovatelka. Především u starších generací je toto uspořádání rodiny zcela nepřipustné měnit. Otcové, kteří se rozhodnou nastoupit na rodičovskou dovolenou místo matky, jsou většinou společensky vnímáni jako zženštilí flákači a lenoši. Matky pak v tomto případě bývají označovány za kariéristky a doslova „divné“ osoby, popřípadě „krkavčí matky“. Podle odborníků brání většímu počtu mužů v domácnosti ale nejčastěji ekonomické podmínky. Muži průměrně stále dostávají vyšší platy než ženy, a tak je jasné, že když přijde čas rozhodnout se, kdo z rodičů zůstane s dítětem doma a kdo bude „živit rodinu“, přichází ve druhém případě na řadu právě na muž. Obzvlášť v České republice je to velmi častý případ. Korektně se ale často nechovají hlavně zaměstnavatelé. V praxi je běžné, že pokud si zaměstnavatel vybírá mezi stejně kvalifikovaným mužem a ženou, dá často přednost muži jen z toho důvodu, že na pozici setrvá pravděpodobně déle než žena, která v bu-

doucnu nastoupí na mateřskou a následně i rodičovskou dovolenou. V tomto případě hraje hlavní roli samozřejmě především věk ženy. Téma mateřství se prokazatelně často stává předmětem pracovního pohovoru.

STŘÍDAVÁ RODIČOVSKÁ

V České republice se stále častěji objevuje model „střídavé rodičovské dovolené“. V praxi to znamená, že žena vyčerpá mateřskou dovolenou a následně plynule nastoupí i na rodičovskou dovolenou. V pozdějším věku dítěte se pak rodiče vystřídají a na rodičovskou dovolenou nastoupí otec. Je to dáno i tím, že muži si v dnešní době stále častěji uvědomují, jak moc je důležitý jejich vztah k dítěti.

RODINA PŘEDEVŠÍM

Dnešní muži také čím dál častěji staví rodinný život na vyšší úroveň než práci a kariéru. Potřebu prohlubovat vztah otce a dítěte dokazují i psychologické a sociologické průzkumy. Podle jednoho výzkumu odpovědělo 50 % dětí v předškolním věku, že by se raději dívaly na televizi, než byly s otcem. Z dětí pak uvedlo každé desáté, že člověkem, kterého se nejvíce bojí, je otec. Sami otcové, kteří rodičovskou dovolenou absolvovali (nebo ji aktivně prožívají), si nově nabyté zkušenosti většinou spíše pochvalují. Sami sebe hodnotí jako citlivější a chápavější. Ženu pak ve vztahu berou více jako sobě rovnou, protože si uvědomují, kolik starostí s dítětem je a jak moc je rodičovská dovolená náročná.

MARKÉTA JEŽKOVÁ
PŘEVZATO Z MUP TIMES
REDAKČNĚ UPRAVENO

DELEGÁTSKÝ DUEL

Eva Prudilová
DELEGÁT NĚMECKA

Měla by se Rada bezpečnosti rozšiřovat o další členy?

Struktura nejmenšího orgánu Pražského studentského summitu, Rady bezpečnosti je složitá. Pět stálých a deset nestálých, pravidelně se obměňujících, členů. Rozšířili by delegáti UNSC počet členů svého orgánu? A pokud ano, o které země?

Jan Papajanovský
DELEGÁT RUSKA

Rada bezpečnosti již dlouho volá po své transformaci. Aktuální složení stálých členů je důsledkem druhé světové války. Nicméně neodpovídá současné geopolitické situaci. Reforma získává na svém významu zvláště v čase, kdy se na světovém poli formují noví důležití hráči. Vzhledem k faktu, že Německo je jedním z adeptů na stálé křeslo v Radě bezpečnosti, reformě říkáme jednoznačně ano. Rada by se měla rozšířit o takzvanou velkou čtyřku, kam patří Německo, Brazílie, Japonsko a Indie. Nicméně se hovoří i o dalších státech, například o Jihoafrické republice či o Egyptu.

Ruská federace rozšíření Rady bezpečnosti jednoznačně podporuje. Dnešní složení Rady nereflektuje změny, které v posledních letech ve světě proběhly. Jakékoliv změny, které proběhnou, by měly být jednomyslně schváleny, aby nebyla důvěryhodnost Rady případnými unáhlenými rozhodnutími ohrožena. Abych nemluvil jen obecně, Rusko podporuje rozšíření o Indii či Brazílii. Každý stát, který by se však o Rady přijímal, by měl mít dostatečnou úroveň ve všech možných oblastech. Změna, ke které však nesmí dojít, je změna v systému práva veta.

Lidská práva a suverenita v proměnách doby

» pokračování ze str. 1

Současný univerzální systém ochrany lidských práv byl ještě vzdálenou budoucností a prakticky žádný ze stěžejních lidskoprávních dokumentů, které dnes tvoří základní pilíře univerzálního mechanismu ochrany lidských práv, ještě neexistoval. Válka byla legitimním, byť krajním prostředkem řešení sporů mezi státy a stát byl na svém území naprostým a svrchovaným suverénem. Neexistovalo žádné stále mezinárodní fórum, v rámci něhož by státy mohly diskutovat světové problémy a zároveň jej také využívat jako prostředek pro předcházení sporům a konfliktům, třeba i těm ozbrojeným.

KDYŽ SE SVĚT ZMĚNÍ DO KRVAVA

Asi není příliš velkým rébusem uhádnout, které události mohly spustit tak velkou změnu, jakou mezinárodní právo a potažmo i lidská práva v posledních sto letech prošly. Člověk

historickým událostem až k vypuknutí druhé světové války.

JAK OCHRÁNIT LIDSTVO

Právě děsivý rozsah druhé světové války, milióny mrtvých a také ohromná zvěrstva v podobě holocaustu a krutosti, jež vyděsila celý svět, byly tím hlavním impulsem, který vedl k ohromnému rozmachu lidských práv a mezinárodního práva obecně v druhé polovině 20. století. V roce 1945 byla založena Organizace spojených národů, která má dnes 193 členů (včetně všech světových mocností). Charta OSN poprvé v historii de facto zakázala nejen samotnou válku, ale především hrozbu silou a použití síly jako takové. Ustanovila Radu bezpečnosti, která může rozhodnout, ve kterých případech došlo k ohrožení světového míru a bezpečnosti a taktéž může dát svolení k akci zahrnující právě výše zmiňované použití síly.

byl vytvořen Mezinárodní pakt o občanských a sociálních právech a následně také o hospodářských a sociálních právech.

REGIONÁLNÍ SYSTÉMY

Opomenout nelze ani regionální systémy ochrany lidských práv. Vždyť například právě ten evropský je považován v současné době za nejpropracovanější a poskytující nejsilnější ochranu. Jeho počátek musíme hledat již v padesátých letech, konkrétně v roce 1954, kdy byla založena Rada Evropy a mezi členskými státy následně dojednána a uzavřena Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Význam a sílu Evropské úmluvy umocňuje především fakt, že obsahuje také poměrně efektivní kontrolní a sankční mechanismy (Evropský soud pro lidská práva), čímž se odlišuje od značného množství v současné době existujících lidskoprávních dokumentů. Dalším regionálním systémem, jehož cílem je chránit lidská práva, se stal Meziamerický soud pro lidská práva založen Organizací amerických států či Africký soud pro lidská práva vytvořen v rámci Africké unie.

PODPIS UŽ NEROZHODUJE

Pokud se podíváme na dnešní mezinárodní právo optikou ochrany lidských práv, zjistíme, že kromě velkého množství smluvních instrumentů zde ovšem také máme mezinárodní obyčejové právo a kogentní normy. Tedy státy již nejsou zavázány pouze vůči těm závazkům, na které samostatně přistoupily – třeba podepsáním nějaké smlouvy, ale jsou také vázány obecně uznávanými obyčejovými pravidly (kupříkladu většina práv zakotvených v Mezinárodním paktu o ochraně občanských a lidských práv jsou dnes uznávány za součást obyčejového práva). A máme tu také výše zmíněné kogentní normy, které státy nemohou porušit ani v rámci svých smluvních závazků. Ideálním příkladem je právo nebýt mučen – kromě toho, že je toto právo součástí obyčejového práva, tak je také považováno za kogentní normu. Právě na tomto příkladu můžeme vidět, jak výrazně se ochrana lidských v posledních sto letech proměnila. Z reality, kdy neexistovaly prakticky žádné mezinárodní lidskoprávní smlouvy a stát byl suverénem, jenž nebyl nucen přistupovat na jakékoliv jiné povinnosti kromě těch, vůči kterým se přímo a konkrétně zavázal, po počátek 21. století, kdy je na ochranu lidských práv pohlíženo jako na jednu ze základních povinností státu a počet existujících lidskoprávních smluv jde do desítek.

Situace samozřejmě ještě zdaleka není dokonalá, neboť od teorie a práva k praxi a realitě je velký kus cesty, po které se navíc kráčí jen velmi těžce, nicméně věříme, že žádné podobné impulzy, jako byly události první poloviny 20. století, už lidstvo potřebovat nebude.

Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku

echr.coe.int

je tvor pohodlný a velké změny vyžadují silné impulzy. Čím silnější jsou, tím větší je šance, že vyvolají nějakou odezvu. Obzvláště pokud se nebude jednat o zkušenost zrovna pozitivního rázu. V roce 1914 začala první světová válka, do které se zapojilo 32 zemí, jejichž obyvatelstvo tehdy dohromady čítalo 75 % světové populace. Odhady ztrát se značně liší, nicméně je jisté, že přesáhly více než 30 miliónů lidských životů. Jen pro srovnání – zatímco ve slavné „Bitvě národů“ – bitvě u Lipska v roce 1813 – bojovalo kolem 480 tisíc vojáků a ztráty se pohybovaly od 16 % na straně spojenců po 26 % na straně Napoleona, do první světové války se zapojilo 74 miliónů vojáků a ztráty činily kolem 40 %. Ničivý průběh a dopady první světové války daly vzniknout Společnosti národů, mezinárodnímu společenství států, jehož cílem bylo zachovat světový mír a rozvíjet spolupráci mezi státy. Společnost však nebyla postavena na pevných a stabilních základech, některé z hlavních mocností (např. USA) se jejími členy ani nestaly, nebo z organizace v průběhu třicátých a čtyřicátých let vystoupily. A světové dění dovedlo svět díky dnes již dobře známým

O tři roky později byla na půdě OSN přijata Všeobecná deklarace lidských práv. Dokument byl sice právně nezávazný, ovšem stal se první vlašťovkou a inspirací pro mnohé pozdější lidskoprávní smlouvy.

NEÚČINNÉ ŽENEVSKÉ ÚMLUVY

Zapomenout nelze ani na vliv, který měla druhá světová válka na humanitární právo. Právě realita jako nejtvrďší a nejnáročnější zkouška, které může být právo podrobena, ukázala mnohé slabiny již existujících tří Ženevských úmluv. Především pak fakt, že Úmluvy nebyly účinné vůči všem, ale pouze mezi jejich signatáři. Například Německo tímto způsobem obhajovalo své kruté a nelidské zacházení vůči ruským zajatcům za druhé světové války, které bylo mnohem tvrdší než vůči zajatcům amerických ozbrojených sil. V roce 1949 tak byly právě proto všechny tehdy existující úmluvy upraveny, doplněny o čtvrtou (o ochraně civilních osob za války) a byla zavedena povinnost jejich aplikace erga omnes, tedy vůči všem bez ohledu na to, zda se jedná o signatáře či ne. O necelých dvacet let později, v letech sedmdesátých,

Rada bezpečnosti – UNSC

pod patronací Jana Bondyho

Druhý jednací den pro Radu bezpečnosti OSN začal pokračováním jednání o situaci na Korejském poloostrově. Diskuse o tomto tématu vypadala

tečnosti ale velmi kontroverzních bodů, věnujících se dalšímu šíření nukleárních technologií, vojenským cvičení nebo otázce případných kroků mezinárodního společen-

Asii k dalším kritickým událostem ohrožujícím mezinárodní mír.

KRIZE NAKRÁTKO ODLOŽENA

Objevily se zprávy o vyhocení konfliktu mezi Japonskem a Čínskou lidovou republikou o souostroví Senkaku. Rada bezpečnosti poměrně v krátké době rozhodla, že nová situace není natolik aktuální a závažná, aby kvůli ní přerušili jednání o Korejském poloostrově. Po dlouhém jednání a další eskalaci krize ve Východočínském moři byl dokument k tomuto bodu agendy vetován Spojenými státy, tedy zamítnut a Rada bezpečnosti konečně přistoupila k jednání o hrozícím čínsko-japonském sporu. Po zahájení jednání Rada přizvala na své jednání zástupce Japonska, který jí osvětlil pozici císařství. Krom toho se podařilo úspěšně schválit komuniké ke krizi a přistoupit k projednání rezoluce, o jejímž osudu do uzávěrky nebylo rozhodnuto.

VOJTĚCH BAHENSKÝ

archiv

velmi slibně, když hned v prvním projevu velvyslanec Ruské federace předložil návrh rezoluce. Během následujících bouřlivých jednání se ovšem ukázalo, že návrh obsahoval řadu zdánlivě neškodných, ve sku-

ství. Ty měly následovat v případě, že by se Korejská lidově demokratická republika nechovala v souladu s rezolucí. Během debaty o pozměňujících návrzích upravujících tyto sporné body ovšem došlo ve východní

Hospodářská a sociální rada – ECOSOC

pod patronací Vlastimila Tesaře

Hospodářská a sociální rada v sobotu schválila svůj první dokument této konference. Po celodenním usilovném jednání nad prvním bodem agendy, přístupem k pitné a nezávadné vodě, vznikla rezoluce, která dokázala získat podporu většiny hlasů členskými státy. V posledních minutách prvního jednacího dne byla schválena s několika pozměňujícími návrhy, které rezoluci slovy velvyslance Norska vylepšili až do podoby vybroušeného diamantu.

PATRON A DALŠÍ REZOLUCE

V neděli ráno navštívil Hospodářskou a sociální radu její patron Vlastimil Tesař, který v krátké zdravici pochválil delegáty za komplexnost přijaté rezoluce, popřál jim mnoho štěstí v dalším jednání a vyjádřil zájem o zaslání všech dalších budoucích dokumentů. V podrobné diskuzi o následujícím bodu agendy o sdílení technologií se velvyslanci vyjadřovali především k otázce

archiv

dodržování patentových práv v oblasti farmaceutik. Rezoluce, předložená delegátem Španělska, odstartovala zajímavou diskuzi. V té byly velmi aktivní především zástupci Turecka, Bangladéše a USA.

V období eskalace konfliktu v oblasti Jihočínského a Východočínského moře se Hospodářská a sociální rada jednomyslně rozhodla k přechodu k projednávání krizo-

vého bodu agendy týkajícího se bezpečnosti námořní přepravy. Pořadník řečníků se v tu ránu zaplnil a delegáti s vervou prezentovali svá stanoviska. Záhy se na předsednickém stole objevil návrh zprávy vyžádané Valným shromážděním a velvyslanci začali na dokumentu pracovat.

JAN PIVODA

Dodavatelé služeb

Rada pro lidská práva – HRC

pod patronací Kateřiny Sequensové

Během druhého konferenčního dne Rada pro lidská práva pokračovala v projednávání prvního bodu agendy. Ve chvíli, kdy se začal dokument rýsovat do finální podoby, bylo jednání přerušeno z důvodu krizového konfliktu mezi Čínou a Japonskem.

DRUHÝ DOKUMENT SCHVÁLEN

Na začátku odpolední části se delegátům podařilo schválit druhý dokument – rezoluci na první bod agendy. Zpočátku se sice zdála příliš obecná, nicméně především díky konstruktivním návrhům delegátek Rakouska, Francie, USA, Itálie či Ruska se podařilo rezoluci více zkonkretizovat. Ke schválení však přispěly i připomínky ze strany delegátů Senegal, Filipín či Konga.

KRIZE PŘÍCHÁZÍ

Ačkoliv se původně zdálo, že se delegáti krizí nebudou chtít zabývat, těsnou většinou si odhlasovali projednávání tohoto

archiv

bodu. V rámci lepšího zasloučení do problematiky nás navštívila zástupkyně čínských novinářů, aby delegátům přiblížila postavení těchto osob v Číně. Rada pro lidská práva se poté rozdělila na zastánce a odpůrce čínského postupu v rámci krize. Zde lze vyzdvihnout zejména argumentaci delegátek Velké Británie a Číny, či delegátů Indie a Ghany. Přestože se spojenci Číny snažili o odložení projednávání krize, tento návrh nebyl přijat, a již po

několika minutách se začal rýsovat dokument, vyjadřující postoj Rady pro lidská práva. Během celého dne se zapojila valná většina všech států, což přispělo k velice konstruktivnímu jednání. Nezbývá než doufat, že podobné nasazení bude znatelné i zítra, kdy nás čekají další úskalí bodů agendy.

IVETA ZETOCHOVÁ

Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO

pod patronací Michala Beneše

archiv

Na včerejší jednání dnes delegáti navázali sérií pozměňujících návrhů k předložené rezoluci z pera delegátky Francie. Kamenem úrazu se hned ze začátku jednání stal pojem „třetí svět“, kterým se tvůrci rezoluce snažili označit státy, jichž se dle nich primárně týká problematika přístupu k pitné vodě. Zatímco někteří z diskutujících v čele se zástupci Bangladéše a Keni jej vnímali jako

téměř urážlivou snahu o škatulkování a výraz špatné informovanosti diskutujících, kteří se často vyjadřovali o celých kontinentech jako o homogenních celcích. Další se ke vzniklé debatě zase stavěli jako k nekonstruktivnímu slovíčkaření. Po odmítnutí pozměňujícího návrhu, který by sporný bod zcela vyřadil, se nakonec podařilo najít kompromisní formulaci schůdnou pro většinu přítomných.

TURBULENCE A SANKCE

I přes názorové turbulence před závěrečným hlasováním byla rezoluce, široce se zabývající problematikou hospodaření s vodou, nakonec těsnou většinou přijata. V návaznosti na ni byla záhy delegátkou Keni předložena další rezoluce zaměřená již velmi konkrétně na podpůrný fond, který její předchůdkyně založila. Asi nejvášnivější debatu vzbudily návrhy zástupce Íránu, které vyzývaly ke snížení sankcí uplatňovaných vůči jeho státu, aby se mohl dostatečně zapojit mezi donory fondu.

KRIZE ZATÍM BEZ ŘEŠENÍ

Krizová situace v jihovýchodní Asii do chvíle uzávěrky tohoto článku nedostala ze strany delegátů UNESCO konkrétní odpověď. Předsednictvo si je však jisté, že složitá otázka novinářské etiky a míry jejího uplatnění v takto specifické situaci nezůstane nezodpovězena.

VERONIKA MAUREROVÁ

Za podpory

DOUWE
EGBERTS
SINCE 1753

SLUNĚ
svět jazyků

Hasičská vzájemná
pojišťovna, a.s.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Program OSN pro životní prostředí – UNEP

pod patronací Bedřicha Moldana

Jednací den číslo dvě v Programu OSN pro životní prostředí byl vskutku krizový. Delegáti se během dopoledne zaobírali velmi složitým a komplexním problémem druhotného využívání surovin. V úvodních projevech k tématu padala slova jako jaderný odpad, korupce a recyklace. Diskuze se poté stočila k dokumentu, předloženému zástupci USA a Norska.

KRIZOVÁ SITUACE V UNEP

V průběhu velmi vyčerpávajících debat o představených pozměňovacích návrzích, kdy se delegáti stále nemohli dohodnout na konkrétní výstup, jako by vše hrálo proti nim. Čerstvé novinky z mezinárodního dění informovaly plénium o krizové situaci ve Východočínském moři, tyto špatné zprávy jakoby přidaly už tak dosti pesi-

mistické náladě v orgánu hořkou pachutí blízkého se nebezpečí. Situace nadále eskalovala a zanedlouho dorazila na mimořádné krizové zasedání odbornice Daya Ihmán, aby seznámila delegáty se stanoviskem Organizace pro výživu a zemědělství (FAO) a aby vyzvala delegáty k odložení dosavadního bodu agendy a k urychlenému řešení nastalé situace. Jádrem problému bylo znečištění určitého úseku vod toxickým materiálem, jež se usazuje v těle živočichů, především ryb. Delegáti museli hbitě začít problém řešit, aby zamezili katastrofě s nedozírnými následky. Ihned po projevu zástupkyně FAO se delegáti rozhodli nezdržovat se formálním jednáním a rozběhla se série jednání kuloárních, kde se velmi živě debatovalo nejen o budoucnosti obyvatel postiženého regionu. V době uzávěrky bohužel nebyl znám výsledek jednání.

NICOLE PRINCLOVÁ

archiv

Světová obchodní organizace – WTO

pod patronací Jana Mühlfeita

archiv

Hlavním tématem třetího dne konference XVIII. ročníku Pražského studentského summitu byl díky produktivním jednáním o domácích a exportních podporách v zemědělství hned od ranních hodin bod agendy – liberalizace obchodu surovinami. Tomuto bodu byla věnována valná část jednacího času. Náš jednací den byl ale přerušen naléhavou událostí.

ŘEŠÍME NÁHLÝ KONFLIKT

V deset hodin dopoledne nám byla předána videoreportáž dokumentující zprvu narůstající napětí ve Východočínském moři. Právě toto napětí vedlo nakonec k poměrně vyhrocené situaci na hranici válečného konfliktu, doplněné uzavřením deseti čínských přístavů pro lodě plující pod japonskou vlajkou. Ostrovy Senkaku se tak opět staly roznětkou

v důležitém, ale místy velmi nestabilním mezinárodněobchodním vztahu druhé a třetí nejsilnější ekonomiky světa, tedy Japonska a Čínské lidové republiky. Jednání vedla ke zpracování a schválení mezinárodní dohody v režimu obecného mezinárodního práva, neboť vhodný typ dokumentu není pro WTO specificky upraven. Této dohody se podařilo dosáhnout v poměrně rychlém čase necelých dvou hodin. Celkově bylo krizové jednání pro ministry ve WTO novinkou, neboť se obvykle nestává, aby krizi čelil i takto ekonomicky zaměřený orgán. Naši ministři se však velmi rychle adaptovali na vzniklý problém i na specifický režim projednávání, který byl upraven na míru aktuální situaci. Ve zbytku času se pak naši ministři vrátili k přerušnému projednávání druhého bodu agendy. Hned si také stanovili ambiciózní cíl tento bod do konce jednacího dne uzavřít.

MATUŠ ŠKORÍK
PAVEL BLÁHA

Za podpory

Středočeský kraj

Nadace O₂

Model NATO

pod patronací Jiřího Šedivého

archiv

After the negotiations on Syria on Saturday, Afghanistan became the main issue negotiated by the North Atlantic Council on the Sunday morning. The ambassador of the USA seemed to be the most active, proposing a joint statement only a few minutes after the debate started. But the discussions on a gradual withdrawal of military forces, establishment of negotiations between

the Afghan High Peace Council and Taliban and the drugs trafficking was interrupted by an unexpected crisis in the East Asia.

HERE COMES THE CRISIS

The North Atlantic Council immediately recognized the importance of the conflict between China and Japan about the Senkaku islands reacting with a short joint statement

strongly condemning any acts of violence and calling for a diplomatic solution of the crisis.

However, as the conflict escalated, this joint statement seemed insufficient. After a short consultation with the United Nations Security Council, the ambassadors carried a passionate discussion on what stand to take, for example whether it would be a good idea to send a group of IT experts to Japan.

BACK TO AFGHANISTAN

However unanimous consensus is hard to reach and the clash of several attitudes resulted in two rejected joint statements after which the North Atlantic Council returned to Afghanistan. We would like to stress out the activity of Turkey, Canada and United Kingdom; the productive debate was enriched also by remarks by less-frequently but very reasonably speaking ambassador of Norway and many others.

ONDŘEJ DOČKAL

Model EU

pod patronací Jana Michala

Značná část populace může zastávat názor, že jednání unijních institucí jsou nudná a nezajímavá, přeplněná nesrozumitelnými žvásty a zbytečnými plky. Avšak nemohou být dále od pravdy. Minimálně to platí v případě simulace Rady EU v rámci Modelu EU na Pražském studentském summitu.

EVROPSKÉ PERLY

Jednání o tabákové směrnici byla zdlouhavá a náročná, ale ani tento fakt nemohl evropským ministrům zabránit v plejádě osobitých výroků, jež obohatily všechny přítomné a povznesly jejich ducha o úroveň výše. Velice poučné tvrzení padlo například z úst ministra Kypru, jenž prohlásil, že kouření je důležité. Svůj nadhled projevil rovněž zástupce Itálie svým názorem, že se vždy kouřilo, kouří se a kouřit se bude.

ŽENY SI TO ZASLOUŽÍ...

Dost už však bylo cigaret, na světlo ramp přicházejí kvóty pro ženy. Samozřejmě k velké

archiv

libosti obyvatel italské boty, jejichž životní motto „víno, ženy, zpěv“ se prodralo i na půdu Modelu EU. Německý ministr, jenž mimochodem rád vrací debatu do agresivní roviny, projevil pokrokové myšlení svého národu tvrzením, že minulé století bylo stovětím mužů. Ženy však mají co nabídnout, minimálně ty švédské. Jejich ministryně navíc přidala odzbrojující argument, že za každým úspěšným mužem stojí žena. S tím však roz-

hodně nemohl souhlasit ministr ze Slovenska, v jehož zjevně zbožné zemi platí, že hlavou každé ženy je muž a hlavou každého muže je Kristus. K plnému pochopení spletité problematiky tohoto bodu agendy je ovšem nezbytné nahlédnout pár let do minulosti, a to přesně o pětadvacet tisíc. Ale hlavně si nehrát na bohy, protože to je nepřírozená cesta.

JIŘÍ BRADA

Za podpory

Děkujeme za přízeň v průběhu celého ročníku
redakce Chronicle

Lucie Šárka

PERLIČKY

„NATO should not take pink bubble baths with terrorists!“

Turkey, NATO

„Tento návrh je jako tančování slova v porcelánu a Indonésie má ráda svůj porcelán.“

Indonésie, UNEP

„Stromy rostou milióny... no, to zas nebudu přehánět, ale dlouho.“

Peru, UNEP

„Co znamená, že bereme korupci na vědomí? Že těch peněz rádi pošleme víc?“

Togo, UNEP

„Rád bych upozornil Papuu Novou Guineu, aby zlepšil své vyjadřovací schopnosti, než vypustí něco tvrdého z úst“

Tunisko, UNESCO

„Rusko vítá programy, které v rámci deforestace podporují ničení přírody.“

Rusko, UNEP

„Muži by měli přestat debatovat o tom, co ženy chtějí.“

Dánsko, EU

„Informace jsou stejná komodita jako rohlíky, přece byste se neodvážili ukrást rohlík.“

Malawi, UNESCO

„Nebudeme řešit nějakou Východočínu, která ani neexistuje.“

Kolumbie, UNEP

„Jak je možné, že se dřevo dostalo z vašich úst do nerostných surovin, pane ministře?“

Evropská unie, WTO

„Prosím o pětiminutové přerušení jednání, abychom mohli zapracovat na třech našich kolegyních.“

France, EU

„Když pokácte strom, tak tam potom není.“

Keňa, WTO

„Soustředíme se na to opravdu důležité. Statisíce evropských mužů ztrácí svoji plodnost z důvodu nevhodného spodního prádla.“

Slovensko, EU

„NE, NE, NE! Diskusi chceme. Pramen nám vyschne.“

Kuba, ECOSOC

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

Za podpory

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs